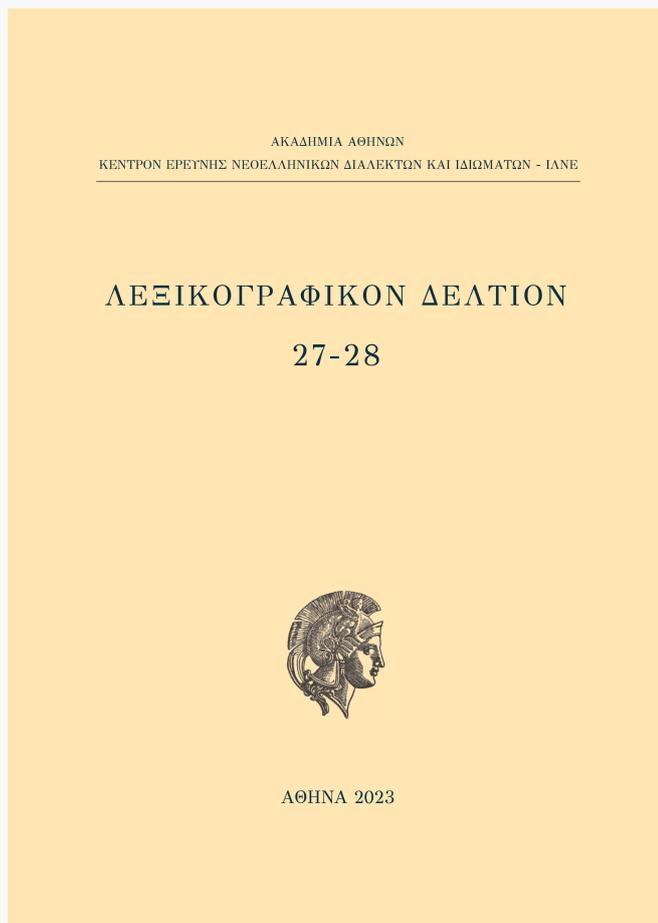


Lexicographic Bulletin

Vol 27 (2023)

Lexicographic Bulletin



Διαλεκτική λεξικογραφία: ελληνική βιβλιογραφία (II)

Georgia Katsouda

doi: [10.12681/ld.38015](https://doi.org/10.12681/ld.38015)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΙΑΛΕΚΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ - ΙΛΝΕ

ΛΕΞΙΚΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

27-28



ΑΘΗΝΑ 2023

ΛΕΞΙΚΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

27-28

Λ Ε Ξ Ι Κ Ο Γ Ρ Α Φ Ι Κ Ο Ν Δ Ε Λ Τ Ι Ο Ν 27-28

© Copyright 2023: Ακαδημία Αθηνών
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΩΝ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΙΑΛΕΚΤΩΝ
ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ-ΙΛΝΕ
ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ
Αλεξάνδρου Σούτσου 22, 106 71 Αθήνα
<http://www.academyofathens.gr/el/research/centers/greekdialects>

Επιμέλεια έκδοσης:
ΙΩ ΜΑΝΩΛΕΣΣΟΥ, Διευθύνουσα
ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΤΣΟΥΔΑ, Ερευνήτρια
ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΜΕΡΤΥΡΗΣ, Ερευνητής

LEXICOGRAPHIC BULLETIN 27 - 28

© Copyright 2023: Academy of Athens
RESEARCH CENTRE FOR MODERN GREEK DIALECTS – ILNE
OF THE ACADEMY OF ATHENS
Alexandrou Soutsou 22, Athens 106 71
<http://www.academyofathens.gr/el/research/centers/greekdialects>

Volume editors:
IO MANOLESSOU, Acting director
GEORGIA KATSOUДА, Researcher
DIONYSIOS MERTYRIS, Researcher

ISSN: 0400-9169
e-ISSN: 2945-2759

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΔΙΑΛΕΚΤΩΝ ΚΑΙ ΙΔΙΩΜΑΤΩΝ -ΙΑΝΕ

ΛΕΞΙΚΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ

27-28



ΑΘΗΝΑ 2023

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Περιεχόμενα.....	7-8
Πρόλογος.....	9-10
†Peter Mackridge, <i>Αθησαύριστο λεξιλόγιο από τον Σάραχο του Πόντου: από την αυτηκοΐα (δεκαετία του 1980) στα κατάλοιπα του Ι. Παρχαρίδη (1876)</i>	11-64
Μαρία Βραχιονίδου, <i>Ντε, ντεμέκ, μπάρεμ, εμ ... εμ: Τουρκικά δάνεια ως πραγματολογικοί δείκτες στην κοινή νέα ελληνική και τις διαλέκτους</i>	65-92
Γεωργία Κατσούδα, <i>Αξιοποιώντας το σημασιολογικό κριτήριο στην ετυμολογική έρευνα: επανευτυμολογήσεις του κοινού νεοελληνικού λεξιλογίου</i>	93-110
Νικόλαος Κονομής, <i>Ετυμολογικές σημειώσεις του κυπριακού ιδιώματος (μνήμη Κυριάκου Χατζηγιάννου)</i>	111-134
Μαγδαληνή Κωνσταντινίδου, <i>Το ιδίωμα της νήσου Λέρου (Δωδεκανήσου)</i>	135-230
Ιώ Μανωλέσσου & Νικόλαος Παντελίδης, <i>Από την ιστορία της τσακωνικής διαλέκτου: μία νέα άγνωστη πηγή</i>	231-250
Διονύσιος Μερτύρης, <i>The loss of the partitive genitive in Greek</i>	251-282
Σταμάτης Μπέης & Όλγα Πατεράκη, <i>Απόψεις περί ετυμολογίας και κοινωνικές αναπαραστάσεις στη σύγχρονη Ελλάδα</i>	283-298
Ελένη Παπαδοπούλου, <i>Όψεις του διαλεκτικού λεξιλογίου γύρω από την ψυχονοητική μειονεξία</i>	299-316
Συμεών Τσολακίδης, <i>Ρηματική υποκατάσταση στις διαλέκτους του εσωτερικού της Μικράς Ασίας</i>	317-334
Γεώργιος Τσουκνίδας & Γεώργιος Χαιρετάκης, <i>Η σύνθεση σε ιδιώματα της Φθιώτιδας</i>	335-353

<i>Διαλεκτική λεξικογραφία: ελληνική βιβλιογραφία (II)</i> (Γ. Κατσούδα)	355-379
<i>Νεκρολογίες</i>	
Δικαίος Β. Βαγιακάκος (1915-2016) (Σ. Τσολακίδης).....	381-414
Νικόλαος Γ. Κοντοσόπουλος (1929-2020) (Χ. Καραντζή).....	415-433
Δημήτριος Α. Κρεκούκας (1919-2019) (Δ. Γκαραλιάκος)..	435-444
<i>Πίνακας λέξεων</i>	445-457

ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ ΛΕΞΙΚΟΓΡΑΦΙΑ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ (II)

Γεωργία Κατσούδα
Ακαδημία Αθηνών

ABSTRACT

Supplement to the Modern Greek dialectal bibliography provided in the previous volume (Katsouda 2012).

1. Πρόλογος

Όπως έχουμε ήδη επισημάνει στην προηγούμενη βιβλιογραφική επισκόπηση της ελληνικής διαλεκτικής λεξικογραφίας (Κατσούδα 2012), στόχο του ΚΕΝΔΙ-ΙΛΝΕ αποτελεί η συνεχής βιβλιογραφική ενημέρωση με την κατά διαστήματα συμπλήρωση της διαλεκτικής εργογραφίας. Συνεπώς, η παρούσα ανασκόπηση αποτελεί συμπλήρωμα του προ δεκαετίας άρθρου μας. Για τη συλλογή του υλικού στηριχθήκαμε α) στη βιβλιογραφία του 6^{ου} και 7^{ου} τόμου του *Ιστορικού Λεξικού* της Ακαδημίας Αθηνών, και παράλληλα, β) στην αποδελτίωση αρθρογραφίας από έγκριτα επιστημονικά –κατεξοχήν γλωσσολογικά– περιοδικά, από πρακτικά συνεδρίων και γ) σε διαδικτυακές βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων.

Υπενθυμίζουμε ότι και παρούσα καταλογογράφηση εστιάζει το ενδιαφέρον της σε διαλεκτολογικά λεξικά και γλωσσάρια –αυτοτελή ή μη– (i. Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια) ή σε εργασίες λεξικογραφικού περιεχομένου, δηλ. σε εργασίες –συνήθως άρθρα– οι οποίες περιέχουν αρκετά πλούσιο λεξιλογικό υλικό, κατεξοχήν αλφαβητισμένο, το οποίο συνοδεύεται από ερμηνεύματα ή ετυμολογικές παρατηρήσεις (ii. Διαλεκτολογικές

λεξικογραφικές μελέτες). Επίσης, συμπεριλαμβάνουμε και διαλεκτικές τοπωνυμικές και ανθρωπωνυμικές λεξικογραφικές μελέτες, δεδομένου ότι το ονοματολογικό υλικό αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της διαλεκτικής λεξικογραφίας (iii. Ονοματολογικές λεξικογραφικές μελέτες).

Και στην παρούσα επισκόπηση ακολουθούμε την ίδια δομή της επισκόπησης του 2012: αρχικά παρουσιάζονται οι νεοελληνικές διάλεκτοι και ακολουθούν τα νεοελληνικά ιδιώματα βάσει της γεωγραφικής τους κατανομής. Όσον αφορά τα τελευταία, παρατίθενται πρώτα τα γενικά έργα για την ευρύτερη περιοχή, εφόσον υπάρχουν, και ακολουθούν ειδικότερα έργα ανά νομό ή νήσο. Η εργογραφία για ιδιώματα περιοχών εκτός Ελλάδας καταγράφεται χωριστά στο τέλος της ευρύτερης περιοχής με τη οποία τα συγκεκριμένα ιδιώματα σχετίζονται (βλ. Ήπειρο και Θράκη). Ακολουθεί κατόπιν μια τρίτη ενότητα με εργογραφία που παρουσιάζει λεξικογραφικό ενδιαφέρον γενικώς για ν.ε. γεωγραφικές ποικιλίες. Οι συγκριτικές κυρίως μελέτες που αφορούν δύο διαλεκτικές περιοχές καταχωρίζονται διπλά.

A. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΔΙΑΛΕΚΤΟΙ

1. ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ

1.1 Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια

Βλασιάδης, Κ. 2022. *Λεξικόδιον του γλωσσικού ιδιώματος της ελληνόφωνης Συνασού Καππαδοκίας*. Αθήνα: χ.ε.

Μακρίδης, Δ. 2023. *Το γλωσσικό ιδίωμα της Μυστής Καππαδοκίας*. Αθήνα: Όστρια.

1.2 Διαλεκτολογικές -λεξικογραφικές μελέτες

Κοιμίσογλου, Σ. 2006. *Μιστί Καππαδοκίας: Η Μάνη των Ελλήνων της Μικράς Ασίας*. Θεσσαλονίκη: ILP Productions.

Πανελλήνιος Σύλλογος Αξενών Καππαδοκίας «Γεώργιος Μαυροχαλυβίδης» (εκδ.) 2022. *Το γλωσσικό ιδίωμα και ιστορικές αναδιφήσεις της Αξού Καππαδοκίας*. Θεσσαλονίκη.

Παπαδόπουλος, Ι. 2012. *Καππαδοκικά παραμύθια & λαϊκές παραδόσεις-Φάρασα, Σύλλη, Αραβάν, Γούρδοно*. Νέα Ιωνία: Κέντρο Μικρασιατικού Πολιτισμού.

Φατές, Θ. 2012. *Χιογός ας σι χαρίς': Εκμάθηση του Μιστιώτικου ιδιώματος (άνευ διδασκάλου)*. Κόνιτσα: Δήμος Κόνιτσας.

2. ΚΑΤΩ ΙΤΑΛΙΑ

2.1. Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια

- Casile, B. 2019. *Usi e costumi del passato. Glossario con i lemmi del Lessico greco-calabro storico ed etimologico. Traduzione e commento a cura di Paolo Martino*. Bova: Apodiazfazi.
- D'Andrea, F. 2003. *Vocabolario greco-calabro-italiano della Bovesia: con apparato fraseologico e note etimologiche*. Reggio: Iiriti.
- Palumbo, V.D. 2018. *I Quaderni di Constantinopoli. Il cammino delle parole (Vol. III: Dizionario)*. Calimera: Guetonia.
- Rodà, A. 2010. *Vocabolario Greco-Calabro-Italiano. Italiano-Greco-Calabro*. Reggio: Laruffa.

2.2 Διαλεκτολογικές-λεξικογραφικές μελέτες

- Manolessou, I. & Ralli, A. 2020. «On borrowing and integrating Italo-Romance nouns in South Italian Greek». Στο Del Puente, P. κ.ά. (εκδ.) *Tra etimologia romanza e dialettologia. Studi in onore di Franco Fanciullo*. Alessandria: Edizioni dell' Orso, 261-278.
- Pellegrino, M. 2021. *Greek Language, Italian Landscape: Griko and the Re-storying of a Linguistic Minority*. Hellenic Studies Series 89. Washington, DC: Center for Hellenic Studies.

2.3 Ονοματολογικές λεξικογραφικές μελέτες

- Mosino, F. 2002. *Cognomi Greci di Reggio Calabria*. Bova: Apodiazfazi.
- Mosino, F., Violi, F. & Nucera, C. 2009. *Cognomi, toponimi e idronimi nella Reggio Calabria-Greca*. Reggio: Apodiazfazi.

3. ΜΑΡΙΟΥΠΟΛΗ (ΟΥΚΡΑΝΙΑ)

3.1 Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια

- Diamantopoulou-Rionis, A., D. Demerdzhi, et al. 2006. *Rumeisko-russki'i i russko-rumeiski'i slovar' piati dialektov grekov Priazov'ia* [Ρουμειϊκο-ρωσικό και ρωσο-ρουμειϊκό λεξικό πέντε διαλέκτων των Ελλήνων της Αζοφικής]. Mariupol: "Novyi Mir".

3.2 Διαλεκτολογικές-λεξικογραφικές μελέτες

- Ασλά, Α. 1999. *Τα Μαριουπολίτικα. Τραγούδια, παραμύθια και χοροί των Ελλήνων της Αζοφικής*. Ιωάννινα: Δωδώνη.

- Horbatsch, O. 1979-1980. «Turkschsprachige Lehnwörter im Dialekt der Donetc'ker (Asow-)Griechen in der Ukraine». *Harvard Ukrainian Studies* 3/4: 421-444.
- Kisilier, M. 2019. «Azov Greek in a typological perspective». *Proceedings of the 5th Patras international conference of graduate students in linguistics (PICGL5)*, Patras, 34-47.
- Kisilier, M. 2022. «Contact Phenomena in Azov Greek». *Languages* 7(3): 174.
- Κούτνα, Ι. 2013. *Τα παραμύθια των Ελλήνων της Αζοφικής. Καταγωγή, γλώσσα, αφηγηματικές και υφολογικές δομές*. Αθήνα: Ελληνική Λαογραφική Εταιρεία.

4. ΠΟΝΤΟΣ

4.1 Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια

- Αθανασιάδης, Σ. 2020. *Λεξικό της Ποντιακής διαλέκτου*. Βέροια: Εύξεινος Λέσχη Βέροιας.
- Κηρυκόπουλος, Μ. 2014. *Λεξικό της Ποντιακής διαλέκτου, ειδικά το ιδίωμα Χαλδίας-Ματσούκας-Τραπεζούντας*. Αθήνα.
- Tursun, V. 2021. *Romeika-Türkçe sözlük*. İstanbul: Heyamola Yayınları.
- Χατζόπουλος, Γ.Κ. & Ιωακειμίδου, Π.Ζ. 2021. *Ξένες λέξεις στην ποντιακή διάλεκτο*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.

4.2 Διαλεκτολογικές-λεξικογραφικές μελέτες

- Berikashvili, S. 2017. *Morphological Aspects of Pontic Greek Spoken in Georgia*. München: LINCOM GmbH.
- Berikashvili, S. 2019. «Loan verb adaptation in Pontic Greek spoken in Georgia». Στο Τζιτζιλής, Χ. & Παπαναστασίου, Γ. (εκδ.) *Γλωσσικές επαφές στα Βαλκάνια και στη Μ. Ασία*. Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ, 262-278.
- Özkan, H., 2013. «The Pontic Greek spoken by Muslims in the villages of Beşköy in the province of present-day Trabzon». *Byzantine and Modern Greek Studies* 37: 130-150.
- Schreiber, L. 2019. «Romeyka». Στο Haig, G. & Khan, G. (εκδ.) *The Languages and Linguistics of Western Asia: An Areal Perspective*. Berlin/ Boston: De Gruyter Mouton, 892-934.
- Sitaridou, I. 2023. «Romeyka». Στο Μ. Bağrıaçık, Ö. Demirok & Β. Öztürk (εκδ.) *Endangered Languages of Turkey*, İstanbul: The Laz Institute, 50-66.

5. ΤΣΑΚΩΝΙΚΑ

5.1 Διαλεκτολογικές-λεξικογραφικές μελέτες

- Kisilier, M. 2017. «Lexical peculiarities of the Tsakonian dialect of Modern Greek: Preliminary observations and perspectives of study». *Voprosy Jazykoznanija* 2017, 105-136 [στη ρωσική].
- Liosis, N. 2016. «Tsakonian Studies: The State-of-the-Art». *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα* 36: 205-218.
- Λυσικάτος, Σ. 2011 [2006]. «Λέξεις της Τσακωνικής που μοιάζουν με αντίστοιχες της εκκλησιαστικής και αρχαίας γραμματείας». *Χρονικά των Τσακώνων* 9: 172-198.
- Μανωλέσσου, Ι. 2019. «Νέα δεδομένα για την ιστορία της τσακωνικής διαλέκτου». Στο Αρχάκης, Α., Κουτσούκος, Ν., Ξυδόπουλος, Γ. & Παπαζαχαρίου, Δ. (εκδ.), *Γλωσσική ποικιλία. Μελέτες αφιερωμένες στην Αγγελική Ράλλη*. Αθήνα: Κάπα Εκδοτική, 289-311.
- Nicholas, N. 2019. «A critical lexicostatistical examination of Ancient and Modern Greek and Tsakonian». *Journal of Applied Linguistics and Lexicography* 1: 18-68.

B. ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΙΔΙΩΜΑΤΑ

1. ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ

1.1 Γενικά

- Μηνάς, Κ. 2020. *Γλωσσικός Άτλαντας Δωδεκανήσου*. Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ.
- Σκανδαλίδης, Μ.Ε. 2013. *Αιγαιοπελαγίτικα γλωσσοϊστορικά μελετήματα (Δωδεκάνησα-Κυκλάδες-Εύβοια-Κρήτη-Κύπρος)*. Τα διάσπαρτα. Αθήνα: Βερέττας.

1.2 Αστυπάλαια

- Περίδης, Ν. 2019. *Αστροπαλτζανά. Αστροπαλίτικα. Αστυπαλίτικα*. Αθήνα: Ι. Σιδέρης.

1.3 Κάλυμνος

1.3.1 Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια

- Σκανδαλίδης, Μ.Ε. 2013. *Λεξικό του ιδιώματος της Καλύμνου βασισμένο στη συλλογή γλωσσικής ύλης του Παντελή Ηλ.*

Καμπούρη. Κάλυμνος: Αναγνωστήριο Καλύμνου «Αι Μούσαι».

Σκανδαλίδης, Μ.Ε. 2014. *Λεξικό του ιδιώματος της Καλύμνου*. Κάλυμνος: Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Δωδεκανήσου.

1.3.2 Διαλεκτολογικές-λεξικογραφικές μελέτες

Βολονάκης, Μ. 2009. «Συντήρηση τροφίμων - Αποθήκευση τροφίμων στα Δωδεκάνησα». *Καλυμνιακά Χρονικά* 18: 303-348.

Κολιοπούλου, Μ. 2009. «Το ιδίωμα της Καλύμνου και της Ρόδου: διαχρονική προσέγγιση». *Καλυμνιακά Χρονικά* 18: 407-445.

Σκανδαλίδης, Μ.Ε. 2009. «Μεσαιωνικά και βυζαντινά εγκαταλείμματα στο γλωσσικό ιδίωμα της Καλύμνου». *Καλυμνιακά Χρονικά* 18: 401-406.

1.4 Κάσος

Σκουλιός, Μ.Κ. 2018. *Το λεξικό της Κάσου*. Γλωσσάριο, εκφράσεις, ιδιώματα, τοπωνύμια, χλωρίδα, πανίδα, ιχθυοπανίδα [...] το λεξιλόγιο των Κασίων της Αιγύπτου και της Αμερικής. Αθήνα.

1.5 Κως

Καραποτόσογλου, Κ. 2014. «Έτυμολογικά στα ιδιώματα της Κω». *Δωδεκανησιακά Χρονικά* 26: 513-564.

Κουτσουράδη, Π. 2013. *Κως*. Λαογραφικές σελίδες. Αθήνα: Καρδαμίτσα (γλωσσάρι στις σσ. 191-194).

1.6 Λειψοί

Κωνσταντινίδου, Μ. 2015. «Το γλωσσικό ιδίωμα των Λειψών: Συμβολή στην μελέτη της δωδεκανησιακής Ελληνικής». *Δωδεκανησιακά Χρονικά* 26: 593-643.

1.7 Μεγίστη/Καστελλόριζο

Παντελής, Π. 2002. *Η ιστορία και η διάλεκτος των κατοίκων της Μεγίστης [Καστελλόριζου]: γραμματική - γλωσσάριο - μνημεία του λόγου*. Αθήνα: Ελεύθερη Σκέψις.

1.8 Νίσυρος

Σκανδαλίδης, Μ.Ε. 2015. *Λεξικό του ιδιώματος της Νισύρου*. Αθήνα: Εταιρεία Νισυριακών Μελετών.

Σακελλαρίδης, Κ. 1983. *Παροιμίες και φράσεις από τη Νίσυρο*. Αθήνα: Έταιρία Νισυριακῶν Μελετῶν.

1.9 Ρόδος

Καντάς, Κ. 2015. *Το παρεφθαρμένο ελληνικό λεξιλόγιο που άκουσα στις Καλυθιές Ρόδου: από τα 1935 έως τα 1965*. Αθήνα: Πελασγός.

Ψαράς, Φ. 2018. *Η Αρχαγγελίτικη Γλώσσα. Λεξιλόγιο*. Ρόδος: Βερέττας.

Νικολού, Κ., Φραντζή, Κ.Θ. & Λογοθέτη, Σ. 2019. «Παρατηρήσεις στα τοπικά ιδιώματα των Απολλώνων και Σαλάκου Ρόδου». Στο Ralli A. κ.ά. (εκδ.) *Proceedings of the 8th International Conference of Modern Greek Dialects and Linguistic Theory (MGDLT8)*, Gjirokastër, 4-6 October 2018. Patras: University of Patras, 189-201.

1.10 Σύμη

Ζαχαρίου-Μαμαλίγκα, Ε. 2011. *Πουλιά στη Σύμη και τις νησίδες της. Επιστημονικές, αρχαίες ελληνικές, μεσαιωνικές, νέες ελληνικές, σωμαϊκές και αγγλικές ονομασίες*. Αθήνα: Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας.

Ζαχαρίου-Μαμαλίγκα, Ε. 2012. *Καραβόλοι στη Σύμη και τις νησίδες της. Επιστημονικές και τοπικές ονομασίες*. Αθήνα: Μουσείο Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας.

2. ΕΥΒΟΙΑ

Ντέλιου, Α. 2017. *Γλώσσα με άρωμα... Βόρειας Εύβοιας*. Ιστιάια: χ.ε.

3. ΗΠΕΙΡΟΣ

3.1 Γενικά

Λάμπας, Δ.Χ. 2018. *Ηπειρώτικο γλωσσάρι. Παλιές κοινές λέξεις*. Αθήνα.

Οικονόμου, Κ. 2010. *Σλαβικά λεξιλογικά δάνεια στα ελληνικά ιδιώματα της Ηπείρου*. Ιωάννινα: Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών.

3.2 ν. Άρτας

Ευλογιάννης, Χ. 2020. *Γλωσσάρι ιδιωματικό. Λέξεις και Εκφράσεις Κάμπου Άρτας*. Ψαθοτόπι Άρτας.

3.3 ν. Ιωαννίνων

- Γύρας, Δ. 2013. *Ζίτσα: γλωσσάρι και ιστορικά, κοινωνικά και λαογραφικά στοιχεία*. Ιωάννινα: Θεοδωρίδης.
- Ζιώγας, Θ. 2011. *Μαστοροχωρίτικα*. Αθήνα.
- Μήτσης, Β.Δ. 2015. *Κρυονέρι Πωγωνίου. Ιστορία-Τοπωνύμια-Γλωσσάρι*. Κρυονέρι: χ.ε.
- Χρηστίδη, Κ. & Χρηστίδης, Η. 2013. *Ιδιωματικές λέξεις και αλληγορίες του τόπου μας*. Βουλγαρέλι: Πολιτιστικό και Αθλητικό Κέντρο Δήμου Κεντρικών Τζουμέρκων.

3.4 Ήπειρος εκτός Ελλάδας

3.4.2 Διαλεκτολογικές -λεξικογραφικές μελέτες

- Κυριαζής, Δ. 2007. «Η σχέση του ελληνικού γλωσσικού ιδιώματος της Χιμάρας με τα άλλα νεοελληνικά ιδιώματα». *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα* 27: 198-209.
- Κυριαζής, Δ. 2014. «Το ελληνικό γλωσσικό ιδίωμα της Άρτας Αυλώνας». Στο Ευθυμίου, Α. κ.ά. (εκδ.) *ICGL 10: Proceedings of the 10th International Conference on Greek Linguistics (1-4/9/2011, Komotini)*. Komotini, 890-898.
- Κυριαζής, Δ. 2019α. «Τα νεοελληνικά ιδιώματα της Ν. Αλβανίας υπό το φως της βαλκανικής γλωσσολογίας». Στο Τζιτζιλής, Χ. & Παπαναστασίου, Γ. (εκδ.) *Γλωσσικές επαφές στα Βαλκάνια και τη Μικρά Ασία*. Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ, 1.156-175.
- Κυριαζής, Δ. 2019β. «Διατοπικότητα και διαχρονικότητα των νεοελληνικών γλωσσικών ιδιωμάτων της Νότιας Αλβανίας». Στο Ralli, Α. κ. ά. (εκδ.) *Proceedings of the 8th International Conference of Modern Greek Dialects and Linguistic Theory (MGDLT8), (Gjirokastër, 4-6 October 2018)*. Patras, 103-132.

3.4.3 Ονοματολογικές λεξικογραφικές μελέτες

- Ξέρρα, Κ. & Ευ. Μπαρούτα 2019. «Τα οικογενειακά ονόματα των περιοχών Δρόπολης και Πωγωνίου». Στο Ralli, Α. κ.ά. (εκδ.) *Proceedings of the 8th International Conference of Modern Greek Dialects and Linguistic Theory (MGDLT8), (Gjirokastër, 4-6 October 2018)*. Patras, 93-102.

4. ΘΕΣΣΑΛΙΑ

4.1 Γενικά

4.1.1 Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια

- Εηνητάρας, Στ. 2021. *Λεξικό του Καραγκούνικου Ιδιώματος*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Στάθης, Ε. & Στάθης, Κ. 2012. *Γλωσσάρι ιδιώματος Δυτικής Θεσσαλίας και ευρύτερης περιοχής αυτής*. Τρίκαλα: χ.ε.

4.1.2 Διαλεκτολογικές -λεξικογραφικές μελέτες

Μπέης, Σ. & Κατσούδα, Γ. 2013. «Ενδοδιαλεκτική Διαφοροποίηση στα Ιδιώματα της Θεσσαλίας». *Θεσσαλικά Μελετήματα* 3: 57-72.

4.1.3 Ονοματολογικές λεξικογραφικές μελέτες

Σπανός, Κ. 2018. *Λεξικό των θεσσαλικών βαφτιστικών ονομάτων (15ος-19ος αι.)*. Λάρισα.

4.2 ν. Καρδίτσης

Βασιλούλης, Γ.Ι. 2020. *Το Βουνέσι. Γλωσσικός θησαυρός, ιστορία και παράδοση*. Αθήνα: Σύνδεσμος των απανταχού Μορφοβουνιωτών (Βουνεσιωτών) - Εκδ. Εντός

4.3 ν. Λαρίσης

Θώμος, Δ. 2016. *1001 λέξεις όπους ιτότι*. Λάρισα: Σύλλογος Κρανιωτών Λάρισας & Περιχώρων «Η Ξηροκρανιά».

Καφφές, Χ.Κ. 2013. *Βερδικούσια. Τοπωνύμια – τοπικό γλωσσικό ιδίωμα*. Λάρισα.

Μπέης, Σ. 2023. *Το ιδίωμα της Λάρισας: φωνολογική και μορφολογική ανάλυση*. Αθήνα: Πατάκης.

4.4 ν. Μαγνησίας

Διαμαντάκος, Ν.Γ. 2021. *Ιδιωματικό λεξικό της Ζαγοράς*. Βόλος: Δήμος Ζαγοράς-Μουρεσίου.

4.5 ν. Τρικάλων

4.5.1 Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια

Νημάς, Θ. 2019. *Γλωσσάριο Πλατάνου (Βάνιας) Τρικάλων. Συμβολή στην έρευνα και μελέτη της θεσσαλικής διαλέκτου*. Θεσσαλονίκη: Κ. & Μ. Αντ. Σταμούλη.

Πλάτσικας, Δ. 2020. *Ο αρχαίος λόγος στον ιδιωματικό λόγο της Καλαμπάκας*. Καλαμπάκα.

Σιούτας, Α. 2018. *Γλώσσα και παράδοση στα Χάσια*. Καλαμπάκα.

Σιούτας, Α. 2021. *Γλωσσάριο Χασίων : συμβολή στην έρευνα και μελέτη της θεσσαλικής διαλέκτου*. Καλαμπάκα: χ.ε.

4.5.2 Διαλεκτολογικές -λεξικογραφικές μελέτες

- Γκαραλιάκος, Δ. 2016. *Το γλωσσικό ιδίωμα της περιοχής των Χασίων (ν. Γρεβενών)*. Αδημ. διδακτορική διατριβή. Ρόδος, Πανεπιστήμιο Αιγαίου.
- Νημάς, Θ. 2018. «Τουρκικές λέξεις που ήταν σε χρήση στον προφορικό λόγο των κατοίκων της περιοχής Χασίων Τρικάλων ως τη δεκαετία του 1960 περίπου». Στο Ντίνας, Κ. (εκδ.), *Figura in praesentia. Μελέτες αφιερωμένες στον καθηγητή Θανάση Νάκα*. Αθήνα: Πατάκης, 337-367.

5. ΘΡΑΚΗ

5.1 ν. Ροδόπης

- Μπατζάκας, Γ. 2020. *Λεξικό του γλωσσικού ιδιώματος του Ιάσμου Κομοτηνής*. Ξάνθη: Σπανίδης [έκδοση της Σχολής κλασικών και ανθρωπιστικών σπουδών του ΔΠΘ].
- Μπατζάκας, Γ. 2012. «Μια πρώτη προσέγγιση του ιδιώματος του Ιάσμου Κομοτηνής». Στο Ευθυμίου, Α. (εκδ.) *ICGL 10: Proceedings of the 10th International Conference on Greek Linguistics (1-4/9/2011, Komotini)*. Komotini, 973-982.

5.2 Θράκη εκτός Ελλάδος

- Ζαχαριάδης, Ν. 2014. *Λεξικό του Κωνσταντινουπολίτικου γλωσσικού ιδιώματος*. Αθήνα: Γαβριηλίδης.

5.3 Ανατολική Ρουμελία

5.3.1 Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια

- Λασκαράκης, Στ. 2022. *Λεξικό γλωσσικού ιδιώματος Αγκιάλου Ανατολικής Ρωμυλίας*. Αθήνα: Σύλλογος των Αγκιαλιτών της Αθήνας «Η Αγκιάλος».
- Σταλίδης, Κ. 2020. *Λεξικό του γλωσσικού πολιτισμού των κατοίκων από τη Σωζόπολη της Ανατολικής Ρωμυλίας*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.

5.3.2 Διαλεκτολογικές -λεξικογραφικές μελέτες

- Άλμπανούδης, Π.Ι. 2014. *Το γλωσσικό ιδίωμα των Μοναστηριωτών (περιοχής Καβακλί) Ανατολικής Ρωμυλίας*. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης.

- Αλμπανούδης, Π. 2016. «Οι σχέσεις του ιδιώματος της περιοχής Καβακλί με τα υπόλοιπα ιδιώματα της Ανατολικής Ρωμυλίας». *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα* 36: 17-34.
- Asenova, P. 2016. «Contact de langues: les dialectes grecs en Bulgarie». Στο Ralli, A. κ.ά. (εκδ.) *MGDLT 6: Proceedings of the 6th Modern Greek Dialects and Linguistic Theory Meeting (Patras 25-28 September 2014)*. Patras: University of Patras, 1-16.
- Asenova, P. 2019. «Changes of the preposition functions in isolated Greek dialects in Bulgaria». Στο Ralli, A. κ.ά. (εκδ.) *Proceedings of the 8th International Conference of Modern Greek Dialects and Linguistic Theory (MGDLT8), (Gjrokastër, 4-6 October 2018)*. Patras: University of Patras, 1-9.
- Poromanska, S. 2014. *Τα νεοελληνικά ιδιώματα της νοτιοανατολικής Βουλγαρίας: ιδιαιτερότητες των ουσιαστικών*. Αθήνα: Καρδαμίτσα.

6. IONIA ΝΗΣΙΑ

6.1 Ζάκυνθος

- Κεφαλληνού, Α.Δ. 2022. *Φρεσκάροντας τις μνήμες ... Η γλώσσα που μεγάλωσα*. Ζάκυνθος: Ερμής.

6.2 Ιθάκη

- Ραυτοπούλου, Μ. 2012. «Χαρακτηριστικά του ιδιώματος της Ιθάκης», στο Πετράτος, Π. (εκδ.) *Το Κεφαλονίτικο γλωσσικό ιδίωμα. Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου (Αργοστόλι, 13 Οκτωβρίου 2007)*. Αργοστόλι: Σύνδεσμος Φιλολόγων Κεφαλονιάς - Ιθάκης, 59-72.
- Σιμήρης, Δ. 2016. *Το γλωσσικό ιδίωμα της Ιθάκης*. Ιθάκη: Δημοτική Κοινοφελής Επιχείρηση Ιθάκης.
- Σιμήρης, Δ. 2020. *Θιακό χιούμορ*. Ιθάκη: Δημοτική Κοινοφελής Επιχείρηση Ιθάκης «Ο Φήμιος» [γλωσσάρι στις σσ. 126-162].

6.3 Κεφαλλονιά

6.3.1 Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια

- Λοβέρδος, Α. 2022. *Παρόλες Κεφαλονίτικες*. χ.τ.

6.3.2 Διαλεκτολογικές-λεξικογραφικές μελέτες

- Κυπριώτου, Δ. & Ποδηματά, Α. 2012. «Τουρκικές λέξεις στο κεφαλονίτικο λεξιλόγιο (από το χειρόγραφο του Ευάγγελου Τσιμαράτου)». Στο Πετράτος, Π. (εκδ.), *Το Κεφαλονίτικο*

γλωσσικό ιδίωμα. Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου (Αργοστόλι, 13 Οκτωβρίου 2007). Αργοστόλι: Σύνδεσμος Φιλολόγων Κεφαλονιάς - Ιθάκης, 119-156.

Λυκούδης, Σπ. 2014. *Σπέρρος ο ανεπανάληπτος: κεφαλλονίτικες πατσανάτσες*. Αθήνα: Αγγελάκης.

Πετράτος, Π. 2012. «Αρχαιοπινή στοιχεία στο καθημερινό λεξιλόγιο της Κεφαλονιάς». Στο Πετράτος, Π. (εκδ.), *Το Κεφαλονίτικο γλωσσικό ιδίωμα. Πρακτικά Επιστημονικού Συμποσίου (Αργοστόλι, 13 Οκτωβρίου 2007)*. Αργοστόλι: Σύνδεσμος Φιλολόγων Κεφαλονιάς - Ιθάκης, 97-117.

6.3.3 Ονοματολογικές λεξικογραφικές μελέτες

Ρηγάτος, Γ.Α. 2018. «Διπλά, τριπλά και σπάνια βαπτιστικά ονόματα στην Κεφαλονιά». Στο Βαρβούνης, Μ.Γ. & Σέργης, Μ.Γ. (εκδ.) *Πλάτανος ευσκιόφυλλος: τιμητικός τόμος για τον καθηγητή Μηνά Αλ. Αλεξιάδη*. Θεσσαλονίκη: Σταμούλης, 655-668.

6.4 Κύθηρα

Κασιμάτης, Ι. 2014. *Παροιμίες, ευχές, κατάρες, όρκοι και διάφορα άλλα λεκτικά σχήματα των Κυθέρων*. Αθήνα: Δρυς.

Κατσούδα Γ. 2016. *Το Κυθηραϊκό ιδίωμα. Περιγραφή και ανάλυση*. Εταιρεία Κυθηραϊκών Μελετών 26. Αθήνα.

Κατσούδα, Γ. 2019. «Το σημερινό κυθηραϊκό ιδίωμα: τα συμπεράσματα γλωσσοσυλλεκτικής αποστολής στα Κύθηρα». Στο Αρχάκης, Α., Κουτσούκος, Ν., Ξυδόπουλος, Γ. & Παπαζαχαρίου, Δ. (εκδ.), *Γλωσσική ποικιλία. Μελέτες αφιερωμένες στην Αγγελική Ράλλη*. Αθήνα: Κάπα Εκδοτική, 233-244.

Κατσούδα, Γ. 2021. «Οι αρχαϊσμοί στο ιδίωμα των Κυθέρων». Στο Αρώνη-Τσίγλη, Κ. (εκδ.) *Homo sum; Humani nil a me alienum puto. Τιμητικός τόμος για τον καθηγητή Νίκο Πετρόχειλο*. Εταιρεία Κυθηραϊκών Μελετών 35. Αθήνα: Gutenberg, 336-349.

Katsouda, G. 2020. *The dialect of Kythera. Description and analysis*. Society of Kytherian Studies 32. Athens (μετάφραση του ελληνικού βιβλίου με προσθήκες και διορθώσεις).

6.5 Λευκάδα

Καραγιάννη, Γ. & Καραγιάννης, Γ. 2020. *Κάλαμος. Αναμνηστικό λέξεων*. Αθήνα: Άπαρσις.

- Κριμπάς, Π.Γ. 2019. «Ο επτανησιακός χαρακτήρας της λευκαδίτικης γεωγραφικής γλωσσικής ποικιλίας». Στο: Αρχάκης, Α. Κουτσούκος, Ν., Ξυδόπουλος Γ. & Παπαζαχαρίου, Δ. (εκδ.) *Γλωσσική ποικιλία: Μελέτες αφιερωμένες στην Αγγελική Ράλλη*. Αθήνα: Κάπα Εκδοτική, 245-272.
- Κριμπάς, Π.Γ. 2021. «Η επτανησιακή γεωγραφική γλωσσική ποικιλία της Νεοελληνικής: Μια ολιστική προσέγγιση». Στο Θ. Μαρκόπουλος, Χρ. Βλάχος, κ.α. (εκδ.) *Πρακτικά του 14ου Διεθνούς Συνεδρίου για την Ελληνική Γλώσσα*, Πάτρα 5-8 Σεπτεμβρίου 2019, 646-660.

7. ΚΡΗΤΗ

7.1 Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια

- Ανδρουλιδάκη, Β. 2013. «Αθησαύριστες παροιμίες από την περιοχή της Μεσαράς». Στο Μουτζούρης, Κ.Δ. (εκδ.) *Ο παροιμιακός και γνωμικός λόγος στην Κρήτη. Πρακτικά Συνεδρίου (Ανώγεια 28, 29, 30 Σεπτ. 2012)*. Ανώγεια: Κέντρο Κρητικής Λογοτεχνίας & Δήμος Ανωγείων, 529-557.
- Αποστολάκης, Γ. 2014. *Αρκάδι, σύμβολο αυτοθυσίας: Ρίμες - Κρητικό γλωσσικό ιδίωμα*. Ηράκλειο: χ.ε.
- Βολανάκης, Ι.Η. 2013. «Αθησαύριστες παροιμίες και γνωμικά από την περιοχή Αμαρίου Ρεθύμνης». Στο Κ. Δ. Μουτζούρης (επιμ.). *Ο παροιμιακός και γνωμικός λόγος στην Κρήτη. Πρακτικά Συνεδρίου (Ανώγεια, 28-30 Σεπτ. 2012)*. Ανώγεια: Κέντρο Κρητικής Λογοτεχνίας & Δήμος Ανωγείων, 459-528.
- Δαριβιανάκης, Δ. 2009. *Η ζωντανή κρητική διάλεκτος*. Ηράκλειο: χ.ε.
- Ζαμπετάκη, Ε. 2019. *Παλαιϊνές κρητικές κουβέντες*. Ρέθυμνο: χ.ε.
- Κασσωτάκης, Μ. 2018. *Το γλωσσικό ιδίωμα των κατοίκων του οροπεδίου Λασιθίου*. Αθήνα: Γρηγόρης.
- Κριτσωτάκης, Γ. 2013². *Στειακό λεξιλόγιο*. Μαρωσιά Σητείας.
- Λενακάκης, Α. 2021. *Θησαυρός κρητικών στερεότυπων εκφράσεων*. Ηράκλειο: Βικελαία Δημοτική Βιβλιοθήκη.
- Ξενάκη-Ροβίθη, Ε.Μ. 2019. *Λεξικό ερμηνευτικό και ετυμολογικό του γλωσσικού ιδιώματος του νομού Ηρακλείου*. Ηράκλειο: Mystis.

- Ορφανός, Β. 2020. *Τουρκικά δάνεια στα ελληνικά της Κρήτης. Συναγωγή από λεξικά, κείμενα και προφορικό λόγο*. Heidelberg: Propyleum-Heidelberg University Library.
- Πετρουγάκη, Ε. 2019. *Τα ελληνικά της Κρήτης*. Ηράκλειο.
- Σμπώκος, Γ. 2013. *Πολύτιμα πετράδια του Ανωγειανού γλωσσικού ιδιώματος: ερμηνευτικό λεξικό*. Ανώγεια.
- Τσιριγωτάκης, Α. 2019. *Κρητών διάλεκτος: το γνήσιο ιδιωματικό λεξικό*. Ηράκλειο Κρήτης: χ.ε.
- Τσιριμονάκης, Μ. 2022³. *Συλλογή από κρήσες λέξεις*. Χανιά: Περιφέρεια Κρήτης.

7.3 Ονοματολογικές λεξικογραφικές μελέτες

- Παπαδάκης, Κ.Η. 2014. «Κυριώνυμα τοπωνύμια της επαρχίας Αγίου Βασιλείου Ρεθύμνου (οικογενειακά ονόματα, βαπτιστικά, ανδρωνυμικά, παρωνύμια, εθνικά, από κοινωνικές ομάδες)». Στο Παπαδάκης, Κ.Η. & Πελαντάκης, Θ.Σ. (εκδ.) *Η επαρχία Αγίου Βασιλείου από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα*, τ. Γ'. Ρέθυμνο: Ομοσπονδία Συλλόγων Επαρχίας Αγ. Βασιλείου Ρεθύμνου «Ο Πρεβελάκης» - Αττικής, 331-440.

8. ΚΥΚΛΑΔΕΣ

8.1 Αμοργός

- Στρατουδάκης, Μ.Ι. 2014. *Λαογραφικόν Λεξικόν της Αμοργού*. Πάτρα.

8.2 Ανάφη

- Ήμελλος, Σ. & Kenna, Μ. 2015. *Ανάφη από λαογραφική, διαλεκτολογική και κοινωνικοανθρωπολογική άποψη*. Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών.

8.3 Θήρα-Σαντορίνη

- Καραμολέγκος, Α. 2019. *Το γλωσσικό ιδίωμα της Σαντορίνης*. Σαντορίνη: Καλλίστη.

8.4 Κέα

- Μουζάκη-Χιονάτου, Μ. 2011. *Τζιώτικο γλωσσάρι και γνωμικά*. Κέα.

8.5 Κύθνος

- Βενετούλιας, Γ. 2023: *Το γλωσσικό ιδίωμα της Κύθνου*. Αθήνα: Εν πλω.

8.6 Νάξος

- Μουστάκη, Ε. 2011. *Λεξικό του Φιλωτίου Νάξου*. Μεταπτυχ. διατρ., Πανεπιστήμιο Πατρών.
- Χουζούρης, Γ. Κ. & Χουζούρης, Γ. Κ. 2013. *Το γλωσσικό ιδίωμα του Φιλωτίου της Νάξου*. Αθήνα: Σύλλογος Φιλωτιτών.

8.7 Σίφνος

- Προμπονάς, Ν. 2019. *Χρηστικό Σιφνιακό Γλωσσάριο*. Αθήνα: Δήμος Σίφνου-Πολιτιστικός Σύλλογος Σίφνου.

8.8 Σύρος

- Λειβαδάρας, Ν. 2018. *Το γλωσσικό ιδίωμα της Ερμούπολης Σύρου: 3000 λέξεις-φράσεις*. Ερμούπολη: Εν Σύρω.

8.9 Τήνος

- Κουτελάκης, Χ. 2012. *Τοπωνυμικά και ονοματολογικά της νήσου Τήνου. Η ιστορία πίσω από τις λέξεις*. Αθήνα.

9. ΚΥΠΡΟΣ

9.1 Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια

- Κολίτσης, Α. 2017. *Το λαϊκό φρασεολόγιο και το "ου φωνητά" των Κυπρίων: 2000 λήμματα, 3500 φράσεις, παροιμίες, γνωμικά, δίστιχα, κατάρες, ευχές, ύβρεις, "ου φωνητά" με σχόλια ερμηνευτικά για τη χρήση και σημασία με ετυμολογία όλων των λημμάτων*. Αθήνα: Andy's Publishers.
- Σαμουήλ, Σ. & Ζάχου, Σ. 2018: *Η όμορφη γλώσσα των παππούδων μας. Η κυπριακή διάλεκτος*. Λευκωσία: Bookworm publication.
- Συμεωνίδης, Χ. 2014. *Αντίστροφο λεξικό της κυπριακής διαλέκτου*. Λευκωσία: Κέντρο Μελετών Ιεράς Μονής Κύκκου.
- Συμεωνίδης, Χ. 2017: *Ετυμολογικό λεξικό της κυπριακής διαλέκτου: Τα δυσπρόσιτα*. Λευκωσία: Κέντρο Μελετών Ιεράς Μονής Κύκκου.
- Χατζηπιερής, Ι. & Καπατάς, Ο. 2015. *Κοινό Λεξικό της ελληνοκυπριακής και τουρκοκυπριακής διαλέκτου*. Λευκωσία.

9.2 Διαλεκτολογικές-λεξικογραφικές μελέτες

- Anastasiadou A., Kiourti E., Mitsiaki, M. 2017. «Inflectional Morphology at the service of Lexicography: KOMΟΛεξ, A Cypriot Morphological Dictionary». Στο Georgakopoulos, Th. κ.ά. (εκδ.) *ICGL 12: Proceedings of the 12th International*

Conference on Greek Linguistics (16-19/9/2015, Berlin). Berlin: Romiosini, 157-174.

Chadzikostis, G. 2007. *La presenza della lingua italiana nell' idioma greco cipriota*. Λευκωσία.

Κατσογιάννου, Μ. & Χριστοδούλου, Χ. 2019. «cySlang: Το λεξικό της κυπριακής αργκό». Στο Ralli, A. Janse, M., Kappa, I. κ.ά. (εκδ.) *MGDLT 7: Proceedings of the 7th Modern Greek Dialects and Linguistic Theory Meeting (Rethymno, 6-8 October 2016)*, 106-114.

Μανωλέσσου, Ι. 2019. «Ο κύκλος του Croft στην Ελληνική; Η άρνηση στην Κυπριακή διάλεκτο» Στο Κάρλα, Γ., Μανωλέσσου, Ι. & Παντελίδης, Γ. (εκδ.) *Λέξεις. Τιμητικός τόμος για την Χριστίνα Μπασέα-Μπεζαντάκου*. Αθήνα: Καρδαμίτσα, 273-296.

Χριστοδούλου, Χ. 2015. *Το γλωσσικό ιδίωμα της Βορειοδυτικής Πάφου: Φωνολογική περιγραφή*. Διδ. διατρ., ΑΠΘ.

9.3 Ονοματολογικές λεξικογραφικές μελέτες

Χατζηκωστής, Γ. 2018. *Τα επώνυμα των Ελλήνων της Κύπρου*. Λευκωσία.

10. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

10.1 Γενικά

Παπαρίζος, Χ. 2014. *Οι νεολατινικές γλώσσες στις ελληνικές διαλέκτους: Το ιδίωμα του Γράμμου – λεξιλόγιο*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Παπαρίζος, Χ. 2020. *Αρχαίες και βυζαντινές λέξεις στο γλωσσικό ιδίωμα του Γράμμου*. Αθήνα: Γρηγόρης.

Χριστοδούλου, Χ.Α. 2015. *Δυτικομακεδονικοί Σλαβισμοί (Slavic loanwords in the Modern Greek dialects of Southwestern Macedonia)*. Θεσσαλονίκη.

10.2 ν. Γρεβενών

Ντάγκας, Ν. 2012. *Το ιδίωμα της Σαρακήνας Βεντζίων (Γρεβενών): φωνητική – φωνολογία*. Αδμη. διδακτορική διατριβή. ΑΠΘ.

Ντάγκας, Ν. 2016. «Μορφολογικές-μορφοσυντακτικές παρατηρήσεις στο ιδίωμα των Βεντζίων Γρεβενών». *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα* 36: 507-518.

10.3 ν. Ημαθίας

Αποστόλου, Σ. 2019. *Το γλωσσικό ιδίωμα της Νάουσας*. Νάουσα.

10.4 ν. Θεσσαλονίκης

Παζαράς, Θ.Ν. 2012. *Τ' Απανουμίτ'κα. Το γλωσσικό ιδίωμα της Επανομής*. Θεσσαλονίκη.

Σινάκος, Κ. Α. 2023. *Το γλωσσικό ιδίωμα των Βασιλικών Θεσσαλονίκης. Λεξικό ερμηνευτικό και ετυμολογικό*. Θεσσαλονίκη: Σταμούλης.

10.5 ν. Καστοριάς

Βελιάνος, Χ. 2021. *Βογατσιώτικη ντοπιολαλιά*. Θεσσαλονίκη.

Papanastasiou, G. & Papadamou, E. 2013. «The Position of the Northern Greek Dialects of Kastoria among the Modern Greek Dialects». Στο Janse, M., Joseph, B. D, Ralli, A. & Bağriacık, M. (εκδ.), *MGDLT 5: Proceedings of the 5th International Conference on Modern Greek Dialects and Linguistic Theory (Ghent, Belgium, September 20-22, 2012)*. Patras, 389-400.

10.6 ν. Κοζάνης

10.6.1 Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια

Βέλκος, Γ. 2014. *Το γλωσσικό ιδίωμα της Εράτουρας (Σέλιτσας) Κοζάνης*. Θεσσαλονίκη.

Μακρής, Χ. Ν. 2023: *Γλωσσικό ιδίωμα Σισανίου Κοζάνης*. Β' έκδοση διευρυμένη και βελτιωμένη. Αθήνα: Επτάλοφος.

Μπαζάκας, Ν. 2020. *Λεξιλόγιο Χρυσανγής [Μιραλής] - Βοΐου - Κοζάνης (Ανασελίτσας): Καταγραφή από το τοπικό γλωσσικό ιδίωμα του χωριού (επεξηγήσεις - φράσεις - σχόλια - ετυμολογία)*. Θεσσαλονίκη: iWrite.

Παπαθωμά-Πήλιουρη, Α. 2018. *Ναματιανές ντοπιολαλιές και δοξασίες στα Νάματα Βοΐου-Ασκίου Κοζάνης*. Θεσσαλονίκη.

Χατσιούλης, Μ.Γ. 2012. *Γλωσσάριο Σιατιστινής ντοπιολαλιάς (νέα έκδοση) και τα κουδαρίτικα, συνθηματική ομιλία των σιατιστινών μαστόρων της πέτρας*. Σιάτιστα.

Χριστοδούλου, Χ. 2017. *Κοζανιτολόγιο, 1ος τ.: Λεξικό του κοζανιτικού ιδιώματος*. Αθήνα: Σύνδεσμος Γραμμάτων και Τεχνών Νομού Κοζάνης.

10.6.2 Διαλεκτολογικές -λεξικογραφικές μελέτες

- Μαργαρίτη-Ρόγκα, Μ. & Τσολάκη, Μ. 2020. «Σκιαγράφηση του προφίλ του ιδιώματος του Καταφυγίου Περιών Κοζάνης και η θέση του στο πλαίσιο των νεοελληνικών διαλέκτων». *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα* 40: 277-291.
- Χριστοδούλου, Χ.Α. 2012. «Το ιδίωμα της Αιανής Κοζάνης στο γεωγραφικό του πλαίσιο: Προφορά, δομές, σύντομο γλωσσάριο». *Ελμειακά* 68-69: 140-157.

10.7 ν. Σερρών

- Βούλτσιος, Α. 2016. *Κοτσάκι-Μυρρίνη. Ιστορία, λαογραφία, γλωσσικό ιδίωμα*. Θεσσαλονίκη: Focus International Publishing.

10.8 ν. Χαλκιδικής

- Βαγγλής, Σ. 2020. *Ερμηνευτικό λεξικό του χαλκιδικιώτικου ιδιώματος*. [Πολύγυρος Χαλκιδικής]: Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας - Περιφερειακή Ενότητα Χαλκιδικής.
- Ελευθεριάδου, Κ., Ζούνη, Μ. κ.ά. 2016. «Σκιαγραφώντας το προφίλ των γλωσσικών ιδιωμάτων της ορεινής Χαλκιδικής». *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα* 36: 485-496.

11. ΜΙΚΡΑ ΑΣΙΑ

11.1 Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια

- Βερβερίδης, Ν.Ι. 2015. *Λεξικό του γλωσσικού ιδιώματος των Κιζ-δερβενιωτών Μικράς Ασίας*. Σιδηρόκαστρο.
- Δελησάββας, Μ. 2013. *Το λεξικό Μάκρης & Λιβισίου Μικράς Ασίας: ερμηνευτικό, ετυμολογικό, ιστορικό, λαογραφικό κλπ. με βάση το Λεξιλόγιο του ΜακρηνοΛιβισιανού γλωσσικού ιδιώματος*. Αθήνα: Λεξίτυπον.
- Galdies, G., Baltazzi, A., Poulimenos, G. 2014. *A Smyrneika Lexicon: The Language of Smyrna (Izmir, Turkey) explained and illustrated*. Piscataway: Gorgias Press.

11.2 Διαλεκτολογικές-λεξικογραφικές μελέτες

- Liosis, N. 2016. «Cosmopolitan or local? The dialects of the Smyrna region». Στο Ralli, A., Koutsoukos, N. & Bompolas, S. (εκδ.) *MGDLT 6: Proceedings of the 6th Modern Greek Dialects and Linguistic Theory Meeting (Patras, 25-28 September 2014)*. Patras, 102-113.

Markopoulos, T., 2019. «The Smyrna dialect: Loanword adaptation in a multilingual setting». Στο Ralli, A. (εχδ.) *The Morphology of Asia Minor Greek: Selected Topics*. Leiden: Brill, 199-220.

11.3 Ονοματολογικές λεξικογραφικές μελέτες

Κωνσταντινίδου, Μ. 2017. «Βιθυνικά μικροτοπωνύμια από το Οδοιπορικό του Χρυσάνθου Νοταρά». *Ονόματα 21* (Πρακτικά Ημερίδας για την Επέτειο της Τριακονταετηρίδας της Εταιρείας 2010), 239-255.

Κωνσταντινίδου, Μ. 2019. «Μικροτοπωνύμια της Βιθυνίας από νεοελληνικές διαλεκτικές πηγές». *Ονόματα 22*: 235-252.

12. ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ

12.1 Θάσος

Βαρδαβούλιας, Ι. Γ. 2022. *Το γλωσσικό ιδίωμα του Θεολόγου Θάσου*, τ. Α'-Δ'. Καβάλα: Ξυράφι.

12.2 Ικαρία

Λεσσές, Δ.Ν.Γ. 2013². *Λεξικό Ικαριακής ντοπιολαλιάς*. Εύδηλος.

12.3 Ίμβρος

Τζαβάρας, Ξ. 2016. *Το μορφολογικό σύστημα του Ιμβριακού ιδιώματος*. Αθήνα: Σύλλογος Ιμβρίων.

Καραποτόσογλου, Κ. 2019. «Ετυμολογικά στο γλωσσικό ιδίωμα της Ίμβρου». *Ονόματα 22*: 471-524.

Τζαβάρας, Ξ. 2022. «Ύδρωνυμικά τοπωνύμια στην Ίμβρο (σημασιολογική και μορφολογική προσέγγιση)». *Ονόματα 23*: 345-369.

12.4 Λέσβος

12.4.1 Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια

Αναγνωστοπούλου, Μ. Α. 2013. *Λεσβιακοί Ιδιωματισμοί. Χαρακτηρισμοί-ξομπλιάσματα ανδρών και γυναικών*. Μυτιλήνη: Εκδόσεις Αιολίδα.

Δεμίρης, Χ. 2018². *Λεξικό γλωσσικού ιδιώματος Ερεσού Λέσβου*. Αθήνα: Έκδοση του Συλλόγου των Απανταχού Ερεσίων «Ο Θεόφραστος».

- Κακαρώνης, Γ. 2021. *Λεξικό ιδιωματικού λόγου Άγρας Λέσβου*. Μυτιλήνη.
- Παρασκευαΐδης, Π. 2020. *Τουρκικές λέξεις στο μανταμαδιώτικο γλωσσικό ιδίωμα*. Μυτιλήνη: Σύλλογος Γυναικών Μανταμάδου.
- Ράλλη, Α. 2017. *Λεξικό διαλεκτικής ποικιλίας Κυδωνιών, Μοσχονησίων και Βορειοανατολικής Λέσβου*. Αθήνα: Ίδρυμα Ιστορικών Μελετών.
- Σταφίδας, Δ. 2014. *Τετράγλωσσο εικονογραφημένο λεξικό του αγιασώτικου ιδιώματος για παιδιά*. Μόναχο: Stafidas Verlag.
- Στεργέλλης, Α. 2017. *Το γλωσσικό ιδίωμα του Πλωμαρίου: μελέτη, συναγωγή υλικού, αναδρομικό λεξιλόγιο*. Αθήνα: Σύνδεσμος Πλωμαριτών Αττικής «Βενιαμίν Λέσβιος».

12.4.2 Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια

- Αλεξέλλη, Β. 2017. «Προς τη δημιουργία ενός διαλεκτικού λεξικού ειδικού λεξιλογίου: Το λεξιλόγιο της ανατολικής Λέσβου για την ελιά». *Μελέτες για την ελληνική γλώσσα* 37: 787-798.
- Βαρβούνης, Μ.Γ. & Ορφανού, Α.Ν. 2021. «Παροιμίες και ιδιωματικές εκφράσεις της Λέσβου από το αρχείο του Θείελη Λεφκία». *Λαογραφία* 44 (2017-2020): 467-478.

12.5 Λήμνος

- Τραγάρας, Σ. 2021. *Γλωσσικό ιδίωμα Λήμνου: τετράτομο λεξικό ορθογραφικό-ερμηνευτικό-ετυμολογικό-ιδιωματισμών*. Αθήνα: Αγιαρμόλας.

12.6 Σαμοθράκη

- Δεληγιάννη-Τσιουλπά, Α. 2015. *Σαμοθράκη: Ιδιώματος ανίχνευσης*. Σαμοθράκη.

12.7 Σάμος

- Κούκουρας, Σ. 2015. *Λεκκάτικα. Λεξιλόγιο-Λαογραφία*. Θεσσαλονίκη.

12.8 Χίος

- Καλαγκιά-Μουρατίδου, Ε. 2012. *Γλωσσάριον της Λαγκαδούσικης ντοπιολαλιάς*. Χίος.

- Μαυρογιώργης, Π.Α. 2019. *Αγιοργούσικα και άλλα χιακά. Λεξικό ερμηνευτικό και ετυμολογικό*. Χίος: Μορφωτικός Σύλλογος Αγίου Γεωργίου Συκούση.
- Μιχαλίδης, Χ. 2022. *Λεξικόν γλωσσικού ιδιώματος Καρδαμύλων*. Χίος.
- Πυργάρης, Α.Ο. 2021. *Το χιακό γλωσσικό ιδίωμα. Μετά τοπικών διαλεκτικών κειμένων*. Αθήνα: Ηδυπέεια.

13. ΝΗΣΙΑ ΑΡΓΟΣΑΡΩΝΙΚΟΥ

Αίγινα

- Παντελίδης, Ν. 2017. «Συμβολή στη γλωσσική ιστορία της Νότιας Ελλάδας: Αίγινα». Στο Κάρλα, Γ., Μανωλέσσου, Ι. & Γ. Παντελίδης (εκδ.) *Λέξεις. Τιμητικός τόμος για την Χριστίνα Μπασέα-Μπεζαντάκου*. Αθήνα: Καρδαμίτσα, 379-414.

14. ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

14.1 Γενικά

- Liakopoulos, G.C. 2019. *The Early Ottoman Peloponnese: A Study in the Light of an Annotated Editio Princeps of the TT10-1/14662 Ottoman Taxation Cadastre (ca. 1460-1463)*. London: Royal Asiatic Society.

14.2 ν. Αργολίδος

- Κωνσταντινίδου, Μ. 2014. «Στοιχεία για το ιδίωμα της επαρχίας Άργους (Δυτική Αργολίδα)». Στο Kotzoglou, G., Nikolou, K. κ.ά. (εκδ.), *11th International Conference on Greek Linguistics (Rhodes, 26-29 September 2013). Selected Papers / Πρακτικά*. Rhodes: University of the Aegean, 830-842.

14.3 ν. Αρκαδίας

14.3.1 Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια

- Δημάκης, Π. 2018. *Το βερβενιώτικο ιδίωμα*. Αθήνα: Κάπα Εκδοτική.
- Λυμπερόπουλος-Καπελιάνης, Χ. 1980. *Δημοβαλτετσιώτικο γλωσσάριο*.
- Τσαφαράς, Δ.Σ. 2013. *Λαγκαδινό λεξικό, συμβολή στη μελέτη του γλωσσικού ιδιώματος των Λαγκαδίων Αρκαδίας*. Θεσσαλονίκη: Μέθεξις.

14.3.2 Διαλεκτολογικές -λεξικογραφικές μελέτες

Αγγελοπούλου, Δ. 2010. *Το γορτυνιανό ιδίωμα και η χρήση του στην εκπαίδευση*. Αδημ. διδακτορική διατριβή, ΕΚΠΑ.

14.4 ν. Αχαΐας

Φλιάτουρας, Α. 2019. «The Arvanite place names of Achaia as fossils of language contact: Morphophonological evidence». Στο Τζιτζιλής, Χ. & Παπαναστασίου, Γ. (εκδ.), *Γλωσσικές επαφές στα Βαλκάνια και στη Μ. Ασία*. Θεσσαλονίκη: ΙΝΣ, 176-188.

14.5 ν. Ηλείας

Γιαννικόπουλος Ε.Π. 2016. *Το γλωσσικό ιδίωμα των Ολυμπίων, λεξικό: ερμηνεία και προφορά*. Αθήνα: Δρόμων.

Προύντζου, Α. 2016: «Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια της Ηλείας: Μία λεξικογραφική περιγραφή». Στο Ralli, A., Koutsoukos, N. & Bompolas, S. (εκδ.) *MGDLT 6: Proceedings of the 6th Modern Greek Dialects and Linguistic Theory Meeting (Patras, 25-28 September 2014)*. University of Patras, 155-165.

Προύντζου, Α. & Ξυδόπουλος, Γ. 2017. «Μια πρώτη περιγραφή του διαλεκτικού λεξιλογίου περιοχών της ορεινής και πεδινής Ηλείας». Στο Georgakopoulos, Th., Pavlidou, Th.-S. κ.ά. (εκδ.), *ICGL 12. Proceedings of the 12th International Conference on Greek Language*, 2^{ος} τ. Berlin: Romiosini/CeMoG, 1424-1435.

Προύντζου, Α. 2021. *Μια λεξικολογική και λεξικογραφική προσέγγιση για τη διαλεκτική ποικιλία στην ευρύτερη περιοχή της Ηλείας*. Αδημ. διδακτορική διατριβή, Πανεπιστήμιο Πατρών.

14.6 ν. Λακωνίας

Μέλλος, Η. 2018. *Καπιστράδες (Ιδιωματισμοί της λακωνικής διαλέκτου)*. Αθήνα: 24 Γράμματα.

14.7 ν. Μεσσηνίας

Γλιάτας, Π. 2018. *Λεξικό ιδιωματισμών της Δυτικής Μεσσηνίας: συμβολή στη μελέτη των γλωσσικών ιδιωματισμών και των λαϊκών εκφράσεων της Δυτικής Μεσσηνίας*. Αθήνα.

Κολέτσος, Δ. 2014. *Λαογραφική ύλη, Α΄ Ντοπιολαλιές*. Αθήνα: Δεδεμάδης.

Κωνσταντινίδου, Μ. 2022. «Αρχαϊσμοί στο μεσσηνιακό γλωσσικό ιδίωμα». *Ονόματα* 23: 155-175.

15 ΣΠΟΡΑΔΕΣ

15.1 Σκόπελος

Σαμφών, Α. 1972. «Τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα Σκοπέλου καὶ Γλώσσης». *Ἀρχεῖον Θεσσαλικῶν Μελετῶν* 1: 94-123.

15.2 Σκύρος

Κατσούδα, Γ. 2019α. «Περιγραφή του γλωσσικού ιδιώματος της Σκύρου: Συμπεράσματα γλωσσοσυλλεκτικής αποστολής». Στο Κάρλα, Γ., Μανωλέσσου, Ι. & Παντελίδης, Ν. *Λέξεις. Τιμητικός τόμος για την Χριστίνα Μπασέα-Μπεζαντάκου*. Αθήνα: Καρδαμίτσα, 213-230.

Κατσούδα, Γ. 2019β. «Το ἰδίωμα της Σκύρου σε αρχαικές πηγές (τέλη 15^{ου} αι. - μέσα 19^{ου} αι.)». *Μελέτες για την Ελληνική Γλώσσα* 39: 331-346.

Κατσούδα, Γ. 2021. *Στσυριανά. Συγχρονική περιγραφή και ανάλυση του γλωσσικού ιδιώματος της Σκύρου*. Θεσσαλονίκη: Σταμούλης.

Μαυρίκος, Γ.Ε. 2020. *Ποιμενικά Σκύρου-Ἡ ζωὴ τους ὅλη ρέτζια και σμάδια*. Αθήνα: Αγροτικός Συνεταιρισμός Σκύρου.

Λάμπρου, Α. 2017. *Ο αργαλειός στη Σκύρο*. Αθήνα: Ακαδημία Αθηνών.

16 ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ

16.1 Γενικά

Μάγκας, Γ. 2018. *Οι ρίζες του χρόνου. Ντοπιολαλιά των Ρουμελιωτών και των κατοίκων των γύρω περιοχών*. Αθήνα.

16.2 ν. Αιτωλοακαρνανίας

Βασιλείου, Α. 2012. *Τοπωνυμικό της βλαχόφωνης (καραγκούνικης) περιοχής της Ακαρνανίας: γεωγραφική και ιστορική επισκόπηση-ιδίωμα*. Αθήνα: Γράμμα.

Τσονάκας, Τ. 2011. *Μπουλιάρικα: μια συνθηματική γλώσσα των Κραβάρων*. Αθήνα: Συλλογές.

Τσονάκας, Τ. 2013. *Πλέικα. Η συνθηματική γλώσσα των Κραβαριτών Ελληνοραφτάδων. Λεξικό*. Πάτρα: Πανεπιστήμιο Πατρών.

Κορδόση, Α. 2018. *Μιλήστε μεσολογγίτικα, ε' έκδ. συμπληρωμένη*. Μεσολόγγι: Ασημακόπουλος.

16.3 ν. Αττικής

16.3.1 Διαλεκτικά λεξικά και γλωσσάρια

Μαλούχου, Γ. 2017. *Ἀρχεῖον τῶν Μνημείων τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἀττικῆς 7. Ἐφημερίς Ἀρχαιολογική περιόδου πρώτης (1837-1860). Εὐρετήρια ὀνομάτων καὶ λέξεων τῶν μεσαιωνικῶν καὶ νεωτέρων χρόνων*. Ἀθήναι: Ἡ ἐν Ἀθήναις Ἀρχαιολογικὴ Ἑταιρεία. [λεξιλόγιο για το παλαιοαθηναϊκό ιδίωμα, σσ. 187-231]

16.3.2 Διαλεκτολογικές -λεξικογραφικές μελέτες

Παντελίδης, Ν. 2016. «Το παλαιοαθηναϊκό ιδίωμα: Πηγές, μαρτυρίες, χαρακτηριστικά». *Γλωσσολογία* 24:103-146.

Παντελίδης, Ν. 2019: «Νέα στοιχεία για το παλαιοαθηναϊκό ιδίωμα». *Γλωσσολογία* 27:89-104.

Tzitzilis, Ch. 2021. «Modern Greek Evidence for Ancient Greek Dialects: The Case of Megarian». Στο Giannakis, G. K., Conti, L. κ.ά. (εκδ.) *Synchrony and Diachrony of Ancient Greek: Language, Linguistics and Philology*. Berlin: De Gruyter, 89-112.

16.3 ν. Βοιωτίας

Στούκης, Γ.Ι. 2017-2020. «Παραδοσιακά παιχνίδια του Κυριακίου Βοιωτίας». *Λαογραφία* 44: 587-598.

16.4 ν. Φθιώτιδος

16.4.2 Διαλεκτολογικές -λεξικογραφικές μελέτες

Παπαναγιώτου, Χ. 2010. *Λεξιλόγιο και μορφολογική ανάλυση της γλωσσικής ποικιλίας του Νεοχωρίου Υπάτης*. Αδημοσίευτη μεταπτυχιακή εργασία. Πάτρα.

Παπαναγιώτου, Δ. (2018). *Νεχώρ' Υπάτης. Το γλωσσικό ιδίωμα*. Θεσσαλονίκη.

16.4.3 Ονοματολογικές λεξικογραφικές μελέτες

Κορτιμανίτσης, Α. 2022. *Προέλευση και σημασία προσωπικών ονομάτων και επωνύμων από την Ανατολική Φθιώτιδα*. Αθήνα: Παράγραφος.

Μπουσμπούκης, Α. 2013. «Τοπωνύμια Πελασγίας και Μύλων Φθιώτιδας». *Ονόματα* 20: 261-273.

Συμεωνίδης, Χ. (2013). «Λήμματα του Ετυμολογικού λεξικού των Νεοελληνικών Τοπωνυμίων που αφορούν τη Φθιώτιδα». *Ονόματα* 20: 369-370.

Τζιβελέκη-Πολυμεροπούλου, Μ. 2013. «Οίτη: Τοπωνύμια στο Λουπάκι, οικισμό Φθιώτιδας (βοσκότοποι και τσελιγκάτα Σαρακατσαναίων κτηνοτρόφων). *Ονόματα* 20: 371-392.

16.5 ν. Φωκίδος

Κατσούδας, Φ. 2014. *Ντοπιολαλιές στη Δωρίδα*. Αθήνα: Πληθώρα.

Τζούφλας, Η. 2016. *Μαυρολιθάρι Φωκίδας: Το γλωσσικό ιδίωμα*. Αθήνα.